

Stavros

Č. 8 apríl 2011

Informačný dvojtýždenník gréckokatolíckej farnosti v Bratislave

SLOVÍČKO O SLOVE

Drahí bratia a sestry!

Prečítal som si jeden článok, ktorého nadpis znel: Čo platí častejšie? - *Protiklady sa priťahujú*, alebo *Vrana k vrane sadá*? Nevieam, ako by sme odpovedali na túto otázku. Myslím, že každý individuálne. Niekedy sa stane, že niekto si hľadá partnera s vlastnosťami, aby takpovediac doplnil tie svoje. Inokedy vidíme, že radšej vyhladáam človeka, ktorý má podobne vlastnosti, záujmy, koníčky, aby sme sa „mali o čom zhovárať“.

Slávime Kvetnú nedeľu. Vidíme triumfálny vstup Pána Ježiša do Jeruzalema. (Jn 12, 1-18) Počujeme, ako ľudia volajú Hosanna. Priam cítime slávnostnú atmosféru. A veľmi často sa tu zvykne hovoriť o protiklade. Tí, čo dnes volajú: „*Hosana!*“, budú o štyri dni, na Veľký piatok volať: „*Ukrižuj ho!*“ Ako by sme mohli označiť túto nedeľu v kontexte nasledujúcich dní? *Vrana k vrane sadá* alebo *protiklady sa priťahujú*? Najprv to vyzerá podľa tej prvej schémy. Pán Ježiš urobí veľký zázrak. Vzkriesi svojho priateľa Lazára, ktorý je už štyri dni mŕtvy. Úžasná senzácia. Toto tu ešte nebolo. Ešte sa nikto nevrátil z hrobu. A teraz prichádza do nášho mesta niekto, kto má moc toto spôsobiť. Určite má moc oslobodiť nás aj z nášho politického hrobu. Spod nadvlády Rimanov. Predstavujem si, že nejako podobne rozmýšľali ľudia, ktorí Ježiša vítali s palmovými ratolesťami. Aha, jeden z nás. Hosana! - t j. *Pane, pomôž nám!* Situácia, ktorá by sa dala opísať slovami - *Vrana k vrane sadá*.

Lenže všetko sa zmení na to druhé úslovie - *protiklady sa priťahujú*. Ježiš Kristus nesplní ich očakávania a tak sa oni spoja s rímskou mocou, so svojimi nepriateľmi, so svojím protikladom a kričia: Preč s ním, Ukrižuj ho! Čo spôsobil tento zvrät? Osobne si myslím, že k tomu prispeli aj protiklady, s ktorými prišiel sám Pán Ježiš. Vyslobodil Lazára zo smrti, ale dobrovoľne ide v ústrety tej svojej. Nebráni sa. Prichádza na osliatku. Iní králi by použili

koňa, lebo kôň bol znakom vojenskej moci. Ale osol? Prečo Pán Ježiš používa tento protiklad? Čo tým chce povedať?

Oslovil ma aj iný článok so zaujímavým názvom: *Prečo raz nebyť oslom?* Tento článok hovoril o istom kňazovi z Tanzánie, ktorého vymenovali za biskupa. Deň pred svojou vysviackou povedal vo svojej farnosti tieto slová: „Keď mi ráno oblečú biskupské rúcho, budete si možno myslieť, že vyzerám ako kráľ. Ale vy viete, že keď Pán Ježiš slávnostne vošiel do Jeruzalema, ľudia kládli svoje plášte aj na osla. Keď teda vy budete vidieť, ako ma oblečú do biskupského rúcha, myslite na to, že pod ním sa skrýva onen osol. A modlite sa za mňa, aby som potom môjho Pána dokázal vnieť až do mesta.“ Tu som sa zamyslel. Nie je to priliehavý obraz pre mňa. Lebo často sa hľadám v dave ľudí, ktorí volajú buď *Hosana*, alebo *Ukrižuj ho*. Ale hľadať sa v oslovi? Nie je to pod moju úroveň? A práve v tom je pozvanie. Nechať vyniknúť Ježiša Krista. Jemu patrila sláva i potupné výkriky. A mojou úlohou he vnieť Ježiša Krista do mesta. Vynieť ho von, do konkrétneho priestoru, kde žijem. K tomu nás pozýva táto nedeľa. Ale aj tu nám hrozí nebezpečenstvo. Používame to slovné spojenie – byť tvrdohlavý ako osol. Zasekne sa a nepohnete ním. Aby sa nám nestalo niečo podobné. Boh mi nesplní moje predstavy a ja sa zaseknem. Ďalej ťa nenesiem! Asi takto sa z *Hosana* veľmi rýchlo stáva *Ukrižuj ho*.

Čo ma teda charakterizuje viac?: *Protiklady sa priťahujú* alebo *Vrana k vrane sadá?* Na jednej strane Boh, na druhej strane ja – človek. Vyriešil to Boh a vyriešil to dokonale, ako len On vie. Stal sa človekom, jedným z nás, aby nás pritiahol k Bohu. Nemusíme sa rozhodovať pre jednu možnosť, ale môžeme to obrazne spojiť do jedného uceleného odkazu Boha pre nás:

Vrana k vrane sadá, aby sa protiklady pritiahli!

Kedy slávime Paschu?

Veľká noc je najstarším a najvýznamnejším sviatkom kresťanského cirkevného roka, počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Slávi sa na prvú jarnú nedeľu po splne mesiaca. Nadväzuje na židovské veľkonočné sviatky – paschu, ktoré sa slávil od 14. do 21. dňa v mesiaci nisan (naš marec až apríl) na pamiatku oslobodenia Izraelského národa z egyptského otroctva.

Symbolika prechodu z otroctva do slobody sa preniesla aj do kresťanstva ako prechod z hriechu do života v Božej milosti, ktorý zabezpečil Ježiš Kristus svojou smrťou a vzkriesením. Udalosti spojené s jeho ukrižovaním a vzkriesením sa odohrali práve počas pásachu, a preto sa židovská a kresťanská Veľká noc kryje aj časovo. Nie však úplne, v prvokresťanských spoločenstvách existovali nezhody o dátume slávenia. Niektoré prvokresťanské spoločenstvá tento sviatok slávil spolu so Židmi 14. deň mesiaca nisan, iné na prvú nedeľu po 14. nisan. Zo spisov cirkevného otca sv. Ambróza sa dozvedáme, že Cirkev sa na tom nedokázala dohodnúť. Spor sa snažil riešiť už v polovici 2. storočia pápež Anicent a neskôr pápež Viktor II., ale ukončil ho až prvý Nicejský snem v roku 325, ktorý nariadil, že Veľká noc sa má sláviť v nedeľu po prvom jarnom splne mesiaca, čo môže pripadnúť na jednu z nediel od 22. marca do 25. apríla. Podľa týchto pravidiel sa určuje termín Veľkej noci dodnes. Termín sviatkov Veľkej noci je teda pohyblivý a je závislý od lunárneho cyklu.

Medzitým, v roku 525 požiadal pápež Ján I. mnícha Dionýza Exigua o radu v tejto záležitosti. Ten vytvoril tabuľku slávenia Veľkej noci pre nasledujúce desaťročia. Jej prijatím bol „veľkonočný spor“ ukončený. Až do reformy kalendára pápežom Gregorom v roku 1582 existoval jeden termín Veľkej noci pre celú Cirkev. Keďže pravoslávne cirkvi reformu kalendára neprijali, slávia Paschu odvtedy spoločne s nami a evanjelikmi len občas.

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 18. – 24. 4. 2011

Veľký Pondelok	16³⁰ Akatist ku Kristovým strastiam 17⁰⁰ Služba vopred posvätených darov (csl.)
Veľký Utorok	16³⁰ Akatist ku Kristovým strastiam 17⁰⁰ Služba vopred posvätených darov (slov.) * Helena, Ján, Anna
Veľká Streda	16³⁰ Akatist ku Kristovým strastiam 17⁰⁰ Služba vopred posvätených darov (csl.) * Alena, Peter s rodinou
Veľký Štvrtok	9⁰⁰ Sv. liturgia, pri ktorej <i>vľadyka Peter Rusnák</i> posväťí myro a vykoná obrad umývania nôh 12-tim kňazom svojej eparchie. (csl.) 17⁰⁰ Liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou Sväté strasti
Veľký Piatok	<i>prísny pôst, prikázaný sviatok</i> 9⁰⁰ Kráľovské hodinky (slov.- csl.) 16⁰⁰ Večiereň s uložením plaštenice (csl.-slov.)
Veľká Sobota	8⁰⁰ Jeruzalemská nadhrobná utiereň 16⁰⁰ Liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou pri ktorej vľadyka Peter Rusnák pokrstí katechumenov.
Nedeľa Paschy	5³⁰ Utiereň Vzkriesenia; posvätenie jedál, <u>Sv. liturgia</u> (slov.) 9⁰⁰ Sv. liturgia (csl.), posvätenie jedál 10³⁰ Sv. liturgia (slov.), posvätenie jedál 17⁰⁰ Večiereň (csl.)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 25. 4. - 1. 5. 2011

Svetlý Pondelok	<i>prikázaný sviatok</i> 8⁰⁰ Utiereň 9⁰⁰ Sv. liturgia, <i>myrovanie, sprievod okolo chrámu</i> 11⁰⁰ Sv. liturgia; <i>myrovanie; sprievod okolo chrámu</i> 17⁰⁰ Večiereň
Svetlý Utorok	17⁰⁰ Svätá liturgia, † Juraj a ostatní z rodiny (Šecková), večiereň (slov.)
Svetlá Streda	17⁰⁰ Svätá liturgia; večiereň (csl.)
Svetlý Štvrtok	17⁰⁰ Svätá liturgia; večiereň (slov.)
Svetlý Piatok	17⁰⁰ Svätá liturgia; večiereň (csl.)
Svetlá Sobota	17⁰⁰ Svätá liturgia; večiereň (slov.)
Nedeľa Antipaschy, Tomášova	8⁰⁰ Utiereň 9⁰⁰ Svätá liturgia 10³⁰ Svätá liturgia 17⁰⁰ Večiereň

OZNAMUJEME

- **Nedeľa, 17. 4. 11** nesie prívlastok **Kvetná**. Po sv. liturgiách bude myrovanie s rozdávaním posvätených ratolestí. V tento deň bude tiež stretnutie našich mladých s o. biskupom Petrom Rusnákom. Stretnutie sa začne o 17.00 hod. modlitbou Krížovej cesty a po nej bude agapé v priestoroch biskupského úradu.
- Program Bohoslužieb počas Veľkého týždňa, sviatkov Paschy, ako aj svetlého týždňa si môžete pozrieť vyššie. Do pozornosti dávame **Veľký piatok** (22. 4. 11), kedy je **prikázaný sviatok** a zároveň **prísny pôst**. **Prikázaným sviatkom** je aj **Svetlý pondelok** (25. 4. 11).
- **Na Veľké sobotu, 23. 4. 2011, o 20. 00 h.** odvysielala Slovenská televízia na STV 2 dokument o gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku – **VZKRIESENIE**. Na pozadí liturgických obradov Veľkého týždňa je v ňom tematizovaná história našej cirkvi v období prenasledovania i jej *vzkriesenia*.
- Aj v tomto roku chceme v prípade záujmu zorganizovať spoločnú farskú dovolenku v gréckokatolíckom metropolitnom **Centre pre rodinu** na Sigorde (okr. Prešov) v termíne od 11 do 17. 7. 2011. Cena za jednu osobu je 20,- € na deň s plnou penziou, čo je dohromady 140,- € za 7 plánovaných dní.
- Jedným z najdôležitejších podujatí Katolíckej cirkvi v roku 2011 bude **stretnutie mládeže so Sv. Ocom v španielskom Madride**. Toto stretnutie bude od 14. do 22. augusta 2011. Aj z našej eparchie je objednaný autobus, ktorý sa už medzičasom zaplnil. V prípade nahlásených záujemcov je potrebné zaplatiť zálohu vo výške 100,- €.

ĎAKUJEME

- Bohu známa osoba darovala na chrám 100 -, €. Nech Pán Boh svojim požehnaním štedro odmení dárkyňu!
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
rod. **Jancurovej** a **Mojzešovej** (9. 4. 11) a rod. **Michalkovej** a **Mockovej** (16. 4. 11)
23. 4. 2011 upratuje: rod. *Kováčova* a *Vavříkova*
30. 4. 2011 upratuje: rod. *Hrubčinova* a *Semberova*.
Ďakujeme za Vašu službu!

BLAHOŽELÁME

- V utorok, 12. 4. 11 oslávila svoje 60-te narodeniny aktívna veriaca našej farnosti, p. *Marianna Bodnárová*. Srdečne blahoželáme a vyprosujeme Božie požehnanie ešte na mnoho rokov!
- V sobotu, 16. 4. 11 prijala iniciačné sviatosti *Alexandra Magdaléna Eliašová* (* 5. 3. 11) Novoosvietenej Božej služobníčke želáme veľa úspechov *v živote i vo viere*.

KONTAKT

V prípade akýchkoľvek otázok alebo zaujímavých podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 02/529 328 56, 0907/387 265,
e-mail: rastislav.cizik(zavináč)gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717